

10 kwietnia 2013

O drogach Polaków do niepodległości podczas konferencji w Warszawie i Kielcach

Instytut Historii PAN im. Tadeusza Manteuffla, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Muzeum Narodowe w Kielcach i Muzeum Wsi Kieleckiej zapraszają na konferencję naukową „DROGI POLAKÓW DO NIEPODLEGŁOŚCI”. Od kółek samokształceniowych do walki zbrojnej. W 150 rocznicę Powstania Styczniowego, która w dniach 15-17 kwietnia odbędzie się w Warszawie i Kielcach. Jej zwieńczeniem będzie objazd terenowy śladami miejsc pamięci Powstania Styczniowego, połączony z referatem: Adama Massalskiego i Cezarego Jastrzębskiego „Śladami mogił powstańców 1863 roku”.

PROGRAM KONFERENCJI

15 kwietnia - Warszawa, Sala Lelewelowska Instytutu Historii PAN im. Tadeusza Manteuffla

9.00 - 9.30 - otwarcie konferencji: Dyrektor Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk, Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

9.30-11.00 obrady

Wiktoria Śliwowska (Warszawa) - Dzieje „zielonej serii”

Aleksandra Porada (Wrocław) - Kto, kiedy, dlaczego? Nauki społeczne w poszukiwaniu przyczyn i mechanizmów zjawiska buntu przeciw władzy

Barbara Jędrychowska (Wrocław) - Wolność uczniami pisana. Drogi do niepodległości młodzieży szkół średnich Wileńskiego Okręgu Naukowego

Anna Barańska (Lublin) - Polskie dążenia niepodległościowe w oczach w. ks. Konstantego (1815-1830)

Mikołaj Getka-Kenig (Warszawa) - Warszawska koronacja Mikołaja I a ideologia „wskrzeszenia” władzy królewskiej po 1815 roku

Zbigniew Jędrychowski (Wrocław) - Papier welinowy. Korespondencja Juliana Ceyzika i Jana Damela

11.30-13.00 obrady

Swietłana Mulina (Omsk) - Uczestnicy powstania listopadowego na służbie w syberyjskim wojsku kozackim

Małgorzata Karpińska (Warszawa) - Polski sejm emigracyjny wobec sprawy

niepodległości Polski w czasie Wiosny Ludów

Jan Trynkowski (Warszawa) – Agatona Gillera „Lista wygnańców polskich”

Janusz Karwat (Poznań) – Konspiracyjne związki młodzieży gimnazjalnej w Poznańskim wobec powstania styczniowego

Elżbieta Orman (Kraków) – Powstanie w korespondencji i eseistyce Henryka Wereszyckiego i Stefana Kieniewicza

Maciej Górny (Warszawa) – Wkład polskich geografów w kształtowanie granic niepodległej Polski

13.00-13.30 dyskusja

16 kwietnia - Kielce

9.00 – otwarcie konferencji w Muzeum Narodowym w Kielcach **Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach**

SEKCJA I

9.30 – 18.00 obrady WIEŁOPOLSKI I INNI

Jarosław Kita (Łódź) – Twórcy Towarzystwa Rolniczego wobec walki zbrojnej 1863 roku

Wiesław Caban (Kielce) – Agaton Giller o Aleksandrze Wielopolskim

Stanisław Wiech (Kielce) – Rosyjskie wojskowo-policyjne osądy Aleksandra Wielopolskiego

Anita Młynarczyk (Kielce) – Aleksander Wielopolski w podręcznikach polskich w latach 1918-1989

10.30-11.00 dyskusja

11.30-12.45 obrady POWSTANIE 1863 ROKU

Franciszek Nowiński (Gdańsk) – Powstanie styczniowe w oczach Agatona Gillera

Adam Buława (Warszawa) – Skąd do powstania? Modele ścieżek życiowych przyszłych dowódców powstańczych oddziałów zbrojnych

Jerzy Zdrada (Kraków) – Kampania poleska Romualda Traugutta

Eugeniusz Niebelski (Lublin) – Rybnica i Jurkowice – samotnia w październiku 1863 roku. Ostatnie bitwy płk. Dionizego Czachowskiego.

Aleksander Radiuk (Grodno) – Zniszczenie szlacheckich zaścianków na Grodzieńszczyźnie w latach 1863-1864

13.45-14.45 obrady POSTAWY

Piotr Głuszkowski, Marta Głuszkowska (Warszawa) – Alternatywa dla powstań. Państwo polskie według Tadeusza Bułharyna

Alicja Kulecka (Warszawa) – Intelpekt i cierpienie. Józefat Ohryzko w służbie niepodległości

Mariusz Kulik (Warszawa) – Czy służąc w obcym mundurze można być patriotą?

Emil Noiński (Warszawa) – Od konwersji do asymilacji. Tradycje walk o niepodległość Polski w rodzinie Jeziorańskich (XVIII- XX wiek)

14.45-15.45 dyskusja

Sekcja II

9.30-10.45 obrady ZESŁANIE I EMIGRACJA

Sergiusz Leończyk (Abakan-Siedlce) – Zesłańcy polscy w guberni jeniisejskiej w I połowie XIX wieku

Aleksander Bogolubow (Piatigorsk) – Pomysły na wolność i niepodległość wśród polskich zesłańców na Kaukazie w XIX wieku

Aleksander Sielicki (Krasnodar) – Losy Polaków na Kaukazie w XIX wieku w świetle materiałów z Archiwum Kraju Krasnodarskiego

Natalia Fiłatowa (Moskwa) – Dekabryści i Polacy na syberyjskim zesłaniu

Irina Nikulina (Barnauł) – Ссылные представители католического духовенства – участники Январского восстания в Западной Сибири (60 – первая половина 70-х гг.)

10.45-11.15 dyskusja

11.45-12.45 obrady c.d.

Tatiana Monsunowa (Jekaterynburg) – Księgi metrykalne jekaterynberskiej parafii św. Anny jako źródło historyczne

Walery Skubniewski (Barnauł) – Предпринимательская деятельность в Сибири ссыльных участников восстания 1863 года и их потомков

Zofia Strzyżewska (Warszawa) – Jan Szubert – praca nad edycją pamiętnika zesłańca

Zbigniew Wójcik, Ewa Wójcik (Warszawa) – „Uspokajający” obraz Syberii w warszawskich książkach geograficznych XIX wieku

13.45-14.45 obrady c.d.

Andrzej Szmyt (Olsztyn) – Przygotowania do powstania styczniowego w środowisku Wielkiej Emigracji

Lidia Michalska-Bracha, Jerzy Szczepański (Kielce) – Od programu walki zbrojnej do pracy społecznej. Drogi polskiej emigracji w XIX wieku

Wiesław Śladkowski (Lublin) – Dr Henryk Gierszyński – emigracyjny entuzjasta idei niepodległości

Iwona Tebinka-Sakowicz (Gdańsk) – Powstanie styczniowe w prasie brytyjskiej

14.45-15.45 dyskusja

16.00-17.15 obrady c.d. POKŁOSIE

Witold Wojdyło (Toruń) – Chybiony patriotyzm? Powstanie styczniowe w myśli politycznej Narodowej Demokracji

Mariusz Nowak (Kielce) – Ugodowcy z Królestwa Polskiego wobec perspektyw niepodległości u schyłku XIX wieku

Waldemar Rezmer (Toruń) – Józef Piłsudski i powstanie styczniowe

Henryka Ilgiewicz (Wilno) – Wkład towarzystw wileńskich w utrwalenie pamięci o XIX-wiecznych powstaniach narodowych i ich bohaterach

Olga Kasztanowa (Moskwa) – Problematyka powstania 1863 roku w radzieckiej i współczesnej rosyjskiej historiografii

17.15-17.30 dyskusja

17.30-18.00 podsumowanie obrad Sekcji I i II

17 kwietnia - Objazd terenowy

8.30-13.00 Objazd terenowy śladami miejsc pamięci Powstania Styczniowego, połączony z referatem: **Adama Massalskiego i Cezarego Jastrzębskiego**, Śladami mogił powstańców 1863 roku.

13.00-14.00 Muzeum Wsi Kieleckiej - grupa rekonstrukcyjna Żuawi śmierci z Buska-Zdroju

14.00-16.00 Posiłek partyzancki w Muzeum Wsi Kieleckiej